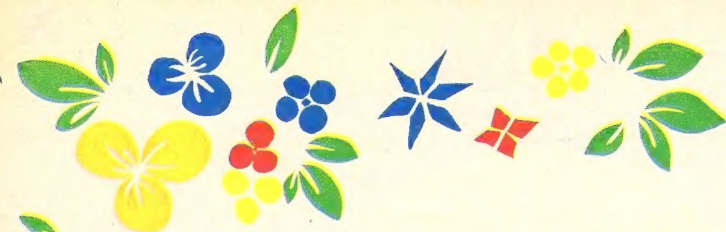
SJORS

2 JULI 1966
VERSCHIJNT
WEKELIJKS

Nr. 27

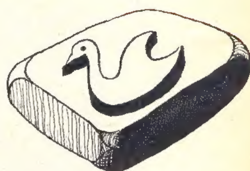
van de Rebellenclub

DIT DRUKKEN WE ZELF

Op een oud stukje vlakgom
teken je met potlood een willekeurig
figuurtje.
Met een scherp mesje
snijd je rondom het figuurtje een
plakje van een paar millimeter dik
van de gum af.
En klaar is de stempel,
waarmee je eindeloos vele malen
dit figuurtje kunt afdrukken.
Als stempelkussen kun je een oud
lapje, dat je enige malen
dubbelgevouwen hebt, gebruiken.
Hierop smeer je wat nagenoeg
onverdunde plakkaatverf en je kunt
aan de slag.
Natuurlijk kun je van het figuurtje
iets toepasselijks maken,
dat betrekking heeft op je naam,
zodat je het als briefhoofd op
je correspondentie kunt gebruiken,
net als grote firma's dat doen.
Met een bloemmotiefje
kun je versjes en poëzieboekjes
versieren.
Hier zie je enige voorbeelden
van stempeltjes,
die een naam uitbeelden.
Heet je Burggraaf, dan
kun je een burcht boven je brieven
drukken.
Andere namen, waarvoor
makkelijk een vignet te bedenken
valt: De Beer, Koning, Ruiter,
Schipper, Krijger, Roos en Vis.
Ook kun je een stempel maken met
je initialen,
de beginletters van je voor- en
achternaam.
Wanneer je een boek krijgt of koopt,
druk je je eigen stempel op de
eerste pagina.
Zo iets heet dan een ex-libris.
Probeer het maar eens.
Je zult verrast zijn over het resultaat.
Krijgen we gauw
eens een brief van je,
voorzien van een eigengemaakt
briefhoofd?

DINKIE DOOR CAROL VOGES

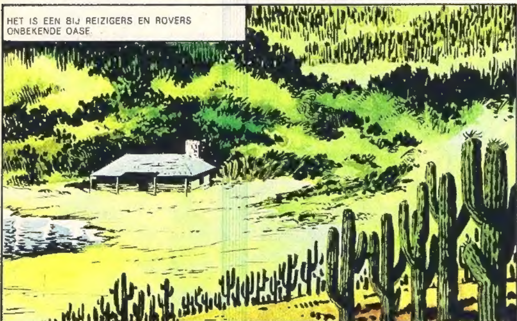

De geest van de Llano Estacado

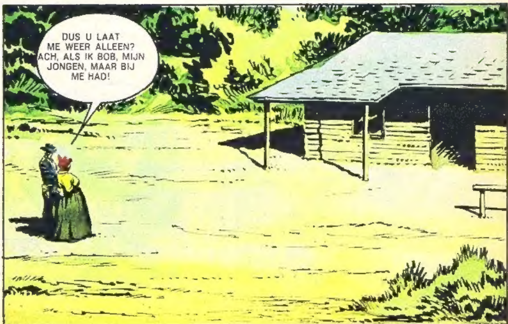

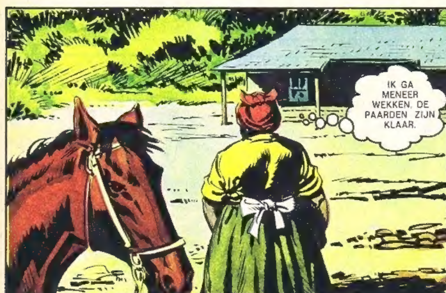

HET HUIS IN DE OASE BEZIT EEN GROTE VOORRAAD WAPENS.

MET WELKE REDEN BEWAAKT BLOEDIGE VOS DEZE GROENE OASE MIDDEN IN DE WOESTIJN?

MENEER IS DOODMOE! . . .

ALS SANNA HAAR BOB NIET VERLOREN HAD, WAT ZOU ZE DAN GELUKKIG ZIJN!

IK GA MENEER WEKKEN, DE PAARDEN ZIJN KLAAR.

WEES VOORZICHTIG, MENEER! WAT MOET ER VAN MIJ WORDEN ALS U NIET TERUGKOMT?

WEES MAAR NIET BANG. IK BEN ALTIJD NOG TERUGGEKOMEN!

BLOEDIGE VOS IS DE ENIGE DIE DE WEG WEET IN HET CACTUSBOS.

Isabelle is ontvoerd. Kapitein Fracasse, alias de graaf van Sigognac, komt haar te hulp.

De reis van

kapitein Fracasse

Eindelijk zijn
Riks vrienden erin geslaagd
over de muur te komen.

De club van vijf

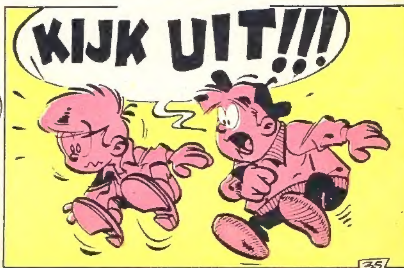

De dubbelganger

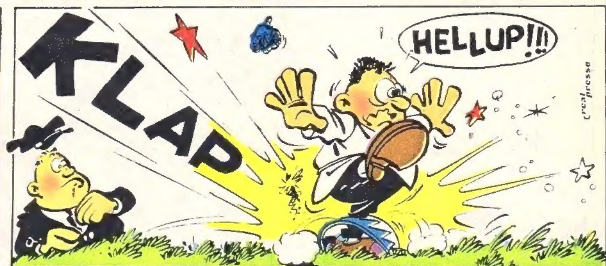

Tiger Joe ★★ DE PIRATEN

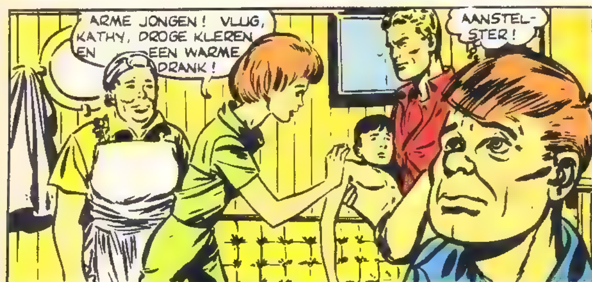

VAN BENGALEN ★

Een jongen is bij het duiken naar munten in moeilijkheden geraakt. Joe komt hem te hulp.

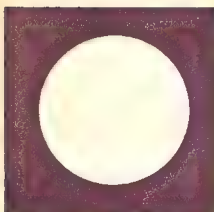

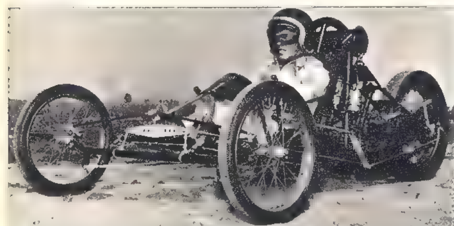
BROODJE GLAS

George Roberts is een man met een vreemde gewoonte. Hij is cafè-houder in het noorden van Londen en het bijzondere aan hem is dat hij glas eet. Als er in zijn zaak een glaasje breekt — en dat komt natuurlijk weleens voor — dan haalt George niet zoals een ander stoffer en blik om de scherven op te ruimen. Hij raapt ze op en eet ze eenvoudig op. Op speciaal verzoek verricht hij dit kunststukje ook weleens zo maar ten gerieve van zijn klanten. Eenenvijftigjarige George eet al jaren glas en hij slikt de scherfjes niet zo maar door; nee, hij bijt ze wel degelijk fijn en kauwt erop. Volgens hem heb je er alleen een goed gebit voor nodig en verder is het zuiver een kwestie van routine. Smakelijk eten, meneer Roberts, maar wij houden ons toch maar liever bij een broodje kaas!

SNELLE DRIEWIELER

Dit kleine racewagentje is ontwikkeld in Amerika en het bijzondere eraan is dat het maar drie wielen heeft. Onlangs zijn er de eerste proefritten mee gemaakt door de heer Mel Rossi uit El Monte in Californië. Meneer Rossi heeft met zijn babyracewagen snelheden gehaald van tegen de tweehonderd kilometer per uur en dat was voor de fabrikanten reden tot tevredenheid. De racewagen wordt aangedreven door een opgevoerde, van oorsprong zeer lichte motor en de besturing geschiedt via twee handgrepen, die veel weg hebben van het stuur van een fiets.

OLIFANT ALS KOORDDANSER

In een circus in Parijs heeft men een jonge olifant zo ver weten te krijgen dat zij optreedt als koorddanser. Elsie, zo heet de kolos, heeft ongeveer een half jaar nodig gehad om dit stoute stukje onder de knie te krijgen, maar nu wandelt ze dan dan ook elke dag doodgemoedereerd over een smalle staalkabel. Volgens de dompteur, die Elsie deze kunst heeft bijgebracht, is zij de enige olifant ter wereld die zich tot nog toe op het slappe koord gewaagd heeft.

KLEIN MAAR DAPPER

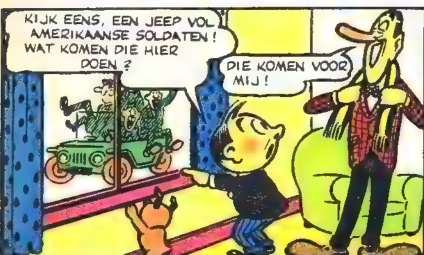
's Werelds kleinste spoorlijn, de Romney Hythe & Dymchurch Railway in het Engelse graafschap Kent, wordt gemoderniseerd, waardoor men meer passagiers hoopt aan te trekken. De Engelsen, die weg zijn van dit soort miniatuurspoorlijntjes — er bestaan er nog een paar in Groot-Brittannië — doen alles om ze te behouden. Wat dit lijntje betreft heeft men speciale goedkope tarieven ingevoerd om het reizen met deze trein zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Bovendien is een van de stations, dat van New Romney, vergroot en opgeknapt. Aangezien de Britse staatsspoorwegen van plan zijn deze lijn tussen Appledore en Lydd te sluiten, ziet het ernaar uit dat de miniatuurspoorlijn, die in 1927 geopend is, straks de enige verbinding gaat vormen tussen Hythe en de kerncentrale in Dungeness. Het vorig jaar heeft de miniatuurspoorlijn meer dan 300.000 passagiers vervoerd. Onze foto's tonen de locomotief van de „Blue Train" (Blauwe trein) en de trein in het station van New Romney, waar acht jaar oude Michael Streeter — speciaal voor de foto — het vertreksein mag geven. Machinist op de trein is de vijftig jaar oude George Barlow, die al ruim twintig jaar op deze miniatuurspoorlijn dienst doet.

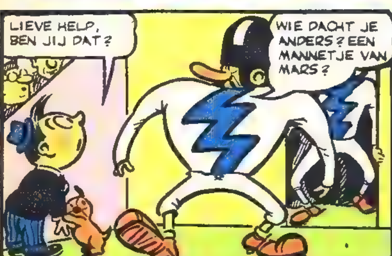

MUG en MIK

HA! HAH!
HA! HA! HA!

KIJK EENS, EEN JEEP VOL AMERIKAANSE SOLDATEN! WAT KOMEN DIE HIER DOEN?
DIE KOMEN VOOR MIJ!

EEN VAN HUN RUGBYSPELERS IS UITGEVALLEN. IK HEB AANGEBODEN ZIJN PLAATS IN TE NEMEN. AARDIG VAN ME, HÈ?
STOM ZUL JE BEDOELEN! JE KRIJGT GEWELDIG OP JE HUID!

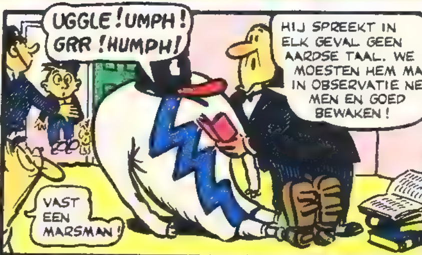

LIEVE HELP, BEN JIJ DAT?
WIE DACHT JE ANDERS? EEN MANNETJE VAN MARS?

VEEL SUCCES, BOY!
LET GOED OP, MUG! IK ZAL DIE YANKEES WELEENS EVEN LATEN ZIEN HOE JE RUGBY SPEELT!
13

ALLE MENSEN, DAAR HEBBEN ZE MIK GOED TE PAKKEN, DE ARME KEREL!

VAN ONDEREN!
LIEVE HELP, HIJ WORDT EENVOUDIG UIT HET VELD GESMETEN! DIT GAAT FOUT!

PARDON MENEER, WEET U WAAR MIK GEBLEVEN IS?
DIE VENT DIE UIT DE LUCHT IS KOMEN VALLEN? MEN DENKT DAT HIJ VAN MARS KOMT! HIJ IS OP HET POLITIEBUREAU!

UGGLE! UMPH! GRR! HUMPH!
HIJ SPREEKT IN ELK GEVAL GEEN AARDSE TAAL. WE MOESTEN HEM MAAR IN OBSERVATIE NEMEN EN GOED BEWAKEN!
VAST EEN MARSMAN!

HALLO! MET DE COMMANDANT VAN DE AMERIKAANSE LUCHTMACHTBASIS? WILT U MIJN VRIEND MIK KOMEN BEVRIJDEN? WE HEBBEN HEM NODIG VOOR SJORS!

WIE DOET ER MEE?

Hier zijn een aantal gezelschapsspelletjes die je het best buiten kunt spelen

Flessenspel

De spelers (een willekeurig, maar even aantal) worden verdeeld in twee groepen. De spelers van elke groep gaan op een rij achter elkaar staan. Op een afstand van ongeveer twintig meter vóór elke groep wordt een emmer of teil vol met water geplaatst. Daarbij een fles en een glas. Er zijn dus twee teilen, twee flessen en twee glazen bij dit spel nodig. Op een teken van de scheidsrechter starten de twee voorste spelers van de beide groepen. Zij rennen naar de teil met water, pakken het glas en vullen daarmee de fles. Als de fles vol is, rennen ze ermee terug naar hun groep, geven de volle fles aan de twee spelers die nu vooraan staan. Dezen rennen met de volle fles naar de teil, gieten het water eruit, vullen hem weer met behulp van het glas en rennen ermee terug. Ze geven de fles aan de volgenden en dit herhaalt zich totdat alle spelers van beide groepen een beurt hebben gehad. De groep die het eerst klaar en terug op zijn plaats is, heeft het spel gewonnen.

Blaasvolley

Dit spel kun je spelen met twee, vier, zes of meer spelers, als het maar een even aantal is. Op een hoogte van ongeveer twee meter van de grond wordt een draad gespannen. Dat is het net. Aan beide kanten van het net wordt een even groot veld uitgezet. De grootte van dit veld varieert naar gelang van het aantal spelers. Als bal wordt gebruikt een veertje of een sigarettevloeitje. De bedoeling is de „bal" al blazende over het net te werken. De bal mag niet onder het net door geblazen worden en hij mag evenmin de grond raken. Als dit gebeurt, krijgt de tegenpartij een punt. Dit is eveneens het geval als de bal buiten het veld wordt geblazen. Het einde van de partij kan plaatsvinden als een van de partijen zes punten heeft behaald, maar dit kun je natuurlijk naar eigen inzicht veranderen.

Hardlopen met hindernissen

Dit is echt een spel dat je 's zomers in de vrije natuur kunt beoefenen. Eerst zet je een baan uit, waarin allerlei hindernissen worden opgenomen. Die hindernissen kun je zelf kiezen. Als voorbeeld noemen we een zigzaglijn die je op de grond tekent en waarop men moet lopen, een stok, die je op twee paaltjes op een hoogte van ongeveer dertig centimeter boven de grond aanbrengt en waar men onderdoor moet kruipen, en een paar platte stenen die je op een meter afstand van elkaar neerlegt en waarbij de spelers van de ene steen op de andere moeten springen. Er zijn natuurlijk nog veel meer hindernissen te bedenken. Telkens als een speler onderweg een fout maakt, moet hij opnieuw beginnen. Je kunt dit spel spelen met twee groepen spelers (even aantal). De groep die in de kortste tijd de baan rond is geweest, is winnaar. Als er weinig hindernissen zijn, kun je bepalen dat men twee of drie keer de baan rond moet in één spelletje.

Maanreis

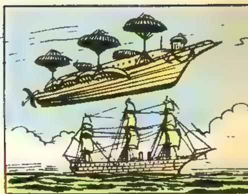
De spelers worden verdeeld in twee groepen. Vóór elke groep wordt op de grond een aantal cirkels getrokken. Deze cirkels, acht of tien, trek je op een onderlinge afstand van één meter tot één meter vijftig en ze hebben een doorsnee van ongeveer veertig centimeter. De eerste cirkel stelt de aarde voor, de volgende de planeten en de laatste de maan. Elke groep maakt nu een reis van de aarde naar de maan en terug. Telkens springt van elke groep één speler van cirkel naar cirkel. Ze mogen niet buiten de cirkels komen. Als een speler een fout maakt, moet hij opnieuw bij de aarde beginnen. De groep waarvan de spelers het eerst terug zijn van de reis, heeft gewonnen.

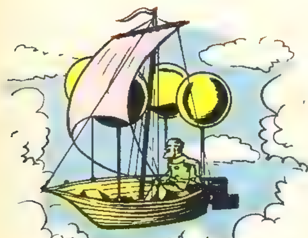

Tot onze spijt kunnen we onze lezers deze week geen verhaal van **Billie Turf** aanbieden. Volgende week is hij echter weer van de partij!
Redactie

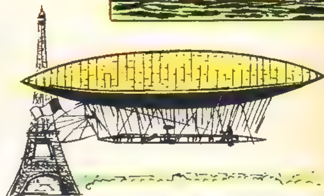
Van lucht- tot ruimteschip

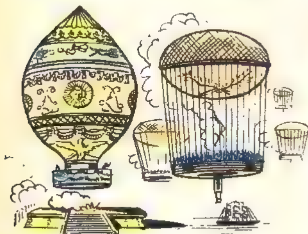

EEN LUCHTSCHIP ONTWORPEN DOOR FRANCESCO DE LAMA IN 1670. HIJ HOOPTE DAT DOOR VERHITTING VAN DE BOLLEN HET SCHEEPJE OMHOOG ZOU GAAN, WAARNA HET ZICH MET BEHULP VAN EEN ZEIL ZOU VOORTBEWEGEN.

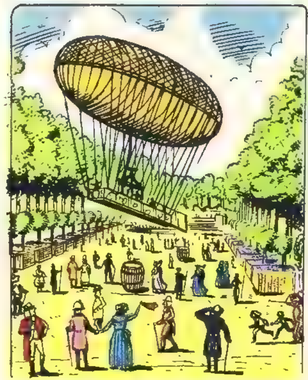
SINDS DE OUDSTE TIJDEN HEEFT DE MENS GEPROBEERD TE VLIEGEN, MAAR AANVANKELIJK ZONDER SUCCES. EEUWEN DUURDE HET VOOR MEN STUDIE GING MAKEN VAN DE PROBLEMEN DIE MET DE LUCHTVAART WAREN VERBONDEN. PAS NA DE ONTDEKKING VAN HET WATERSTOFGAS EN HET PRINCIPE DAT OPSTIJGENDE WARME LUCHT HEFVERMOGEN BEZIT KWAMEN DE EERSTE BALLONS IN DE LUCHT. OP 21 NOVEMBER 1783 WERD DE EERSTE VRIJE VLUCHT MET EEN LUCHTBALLON GEMAAKT. PAS NA DE UITVINDING VAN DE STOOMMACHINE EN DE BENZINEMOTOR WERD HET MOGELIJK BESTUURBARE LUCHTSCHEPEN TE BOUWEN DE PIONIER VAN HET LUCHTSCHIP WAS DE DUITSE GRAAF VON ZEPPELIN. ZIJN LUCHTSCHEPEN ZIJN DE GROOTSTE SCHEPPINGEN DIE TOT DUSVER IN DE LUCHT TE ZIEN ZIJN GEWEEST LANGZAAM MAAR ZEKER WERDEN DE KWETSBARE GIGANTEN UIT HET LUCHTRUIM VERDREVEN. ER ZIJN NU NOG VIER KLEINE LUCHTSCHEPEN OVER WAARVAN ER EEN DOOR EEN FILMSTUDIO EN DRIE VOOR RECLAMEDOELEINDEN WORDEN GEBRUIKT

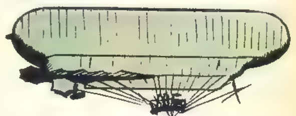
OP 19 OKTOBER 1901 SLAAGDE DE FRANSMAN SANTOS DUMONT ERIN ROND DE EIFFELTOREN TE VLIEGEN. HIJ BOUWDE NOG DERTIEN ANDERE LUCHTSCHEPEN EN VLOOG ER ZELFS MEE DOOR DE STRATEN VAN PARIJS.

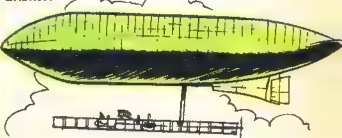
OP 21 NOVEMBER 1783 WERD DE EERSTE VRIJE VLUCHT MET EEN BALLON GEMAAKT DOOR DE FRANSEN DE ROSIER EN MARKIES D'ARLANDES. DE BALLON WAS GEVULD MET WARME LUCHT DIE DOOR EEN VUUR ONDER DE BALLON ONDERHOUDEN WERD. VONKEN BRANDDEN GATEN IN HET OMHULSEL, MAAR MET EEN NATTE SPONS WISTEN DE MANNEN HET GEVAAR TE BEZWEREN NA VIJFENTWINTIG MINUTEN BEREIKTEN ZE ZWARTBEROET DE GROND ZE WERDEN ALS HELDEN ONTVANGEN. MEN DACHT METEEN AAN DE BOUW VAN GROTE BALLONNEN OM TROEPEN TE VERVOEREN.

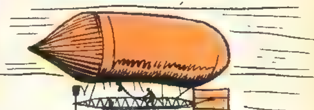
OP 7 JULI 1784 STEEG IN PARIJS DIT LUCHTSCHIP OP. HET STIJGEN EN DALEN WERD GEREGELD DOOR HET UITGOOIEN VAN BALLAST OF HET LATEN ONTSNAPPEN VAN GAS.

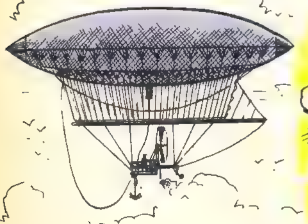
EEN ENGELS MILITAIR LUCHTSCHIP, DE NULLI SECUNDUS II, DAT VOOR VERKENNING WERD GEBRUIKT.

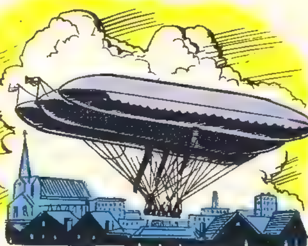
MET DE ZODIAC MAAKTE DE BELGISCHE PRINS ALBERT IN 1909 EEN VLUCHT. NA THUISKOMST WERD HIJ ERNSTIG BERISPT DOOR KONING LEOPOLD II.

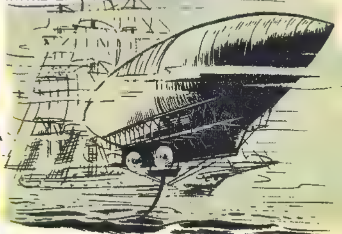
IN 1910 VLOOG DE ZESTIENJARIGE WALLI DIXON MET EEN ZELFGEBOUWD LUCHTSCHIP BOVEN MONTREAL.

OMDAT DE BOLVORM NIET GESCHIKT IS VOOR EEN BESTUURBAAR LUCHTSCHIP, ONTWIERP DE FRANSMAN HENRY GIFFARD DIT SIGAARVORMIGE LUCHTSCHIP, VOORTGESTUWD DOOR EEN STOOMMACHINE. OP 24 DECEMBER 1852 LEGDE HIJ EEN AFSTAND AF VAN ZEVENENTWINTIG KILOMETER.

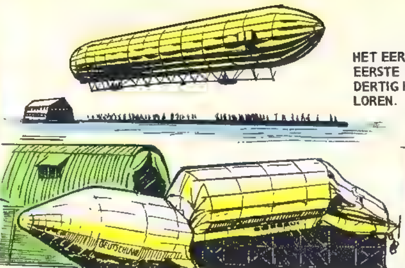

OP 1 JUNI 1863 MAAKTE DE AMERIKAAN DR. SOLOMON ANDREWS EEN VLUCHT MET ZIJN AEREON, DIE UIT DRIE SAMENGESTELDE ROMPEN BESTOND.

IN OKTOBER 1910 PROBEERDE DE AMERIKAAN WELLMAN MET ZIJN LUCHTSCHIP AMERICA DE ATLANTISCHE OCEAAN OVER TE STEKEN, NADAT HIJ EERST VERGEEFS GEPOOGD HAD DE NOORDPOOL TE BEREIKEN. DE POGING MISLUKTE. DE AMERICA KWAM BIJNA IN BOTSING MET EEN ZEILSCHIP. DE BEMANNING VERLIET TENSLOTTE HET LUCHTSCHIP, DAT NOOIT IS TERUGGEVONDEN.

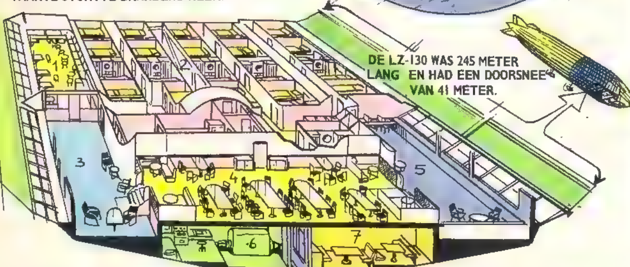
HET EERSTE LUCHTSCHIP VAN VON ZEPPELIN MAAKTE OP 2 JULI 1900 ZIJN EERSTE VLUCHT. HET WAS 128 METER LANG EN KON EEN SNELHEID VAN DERTIG KILOMETER PER UUR HALEN. HET SCHIP GING KORT DAARNA VERLOREN.

DE DEUTSCHLAND WAAIDE TEGEN EEN FABRIEKSLOODS EN WERD VERNIELD. HET WAS 148 METER LANG. ONDANKS DE TEGENSLAG GING DE GRAAF DOOR MET DE BOUW VAN LUCHTSCHEPEN.

DE GROTE PIONIER VAN HET LUCHTSCHIP IS GRAAF VON ZEPPELIN. ZIJN IDEAAL WAS EEN LUCHTSCHIP OPGEBOUWD UIT EEN LICHTMETALEN GERAAMTE EN GEVULD MET AFZONDERLIJKE GASCELLEN. IN 1907 MAAKTE HIJ EEN VLUCHT OVER DE ALPEN, DIE OVERAL GROTE INDRUK MAAKTE. HIJ RICHTTE DE ZEPPELINMAATSCHAPPIJ OP; HET EERSTE LUCHTSCHIP VAN DEZE MAATSCHAPPIJ WAS DE DEUTSCHLAND. IN DE OORLOG 1914-1918 WERDEN 89 LUCHTSCHEPEN GEBOUWD, DIE VOOR VERKENNING WERDEN GEBRUIKT. GRAAF VON ZEPPELIN STIERF IN 1917

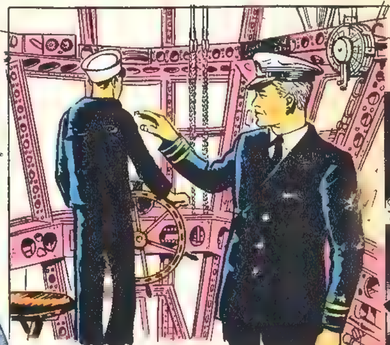

IN DE EERSTE WERELDOORLOG WERDEN OOK ZEPPELINS INGEZET VOOR BOMBARDEMENTEN. OP 7 JUNI 1915 WIST DE ENGELSE VLIEGER WARNEFORD IN ZIJN VLIEGTUIG BOVEN EEN ZEPPELIN TE KOMEN EN GOOIDE ER ZES BOMMETJES OP. HET GEVAARTE STORTTE BRANDEND NEER.

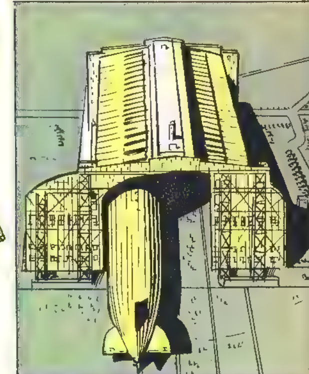

DE LZ-130 WAS 245 METER LANG EN HAD EEN DOORSNEE VAN 41 METER.

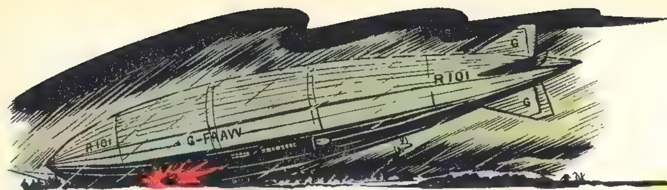
PASSAGIERSGONDEL VAN HET DUITSE LUCHTSCHIP LZ-130. 1. ROOKZAAL. 2. PASSAGIERSHUTTEN. 3. CONVERSATIEZAAL. 4. EETZAAL. 5. SCHRIJFZAAL. 6. ELEKTRISCHE CENTRALE. 7. VERBLIJVEN BEMANNING.

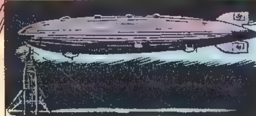
LUCHTSCHEPEN WORDEN ALS SCHEPEN BEHANDELD. ZE VAREN EN ZE ANKEREN. ER IS EEN KAPITEIN, BIJGESTAAN DOOR STUURLIEDEN EN MATROZEN. ZE HEBBEN GEEN PROPELLERS, MAAR SCHROEVEN.

OM DE KOLOSSALE LUCHTSCHEPEN ONDER TE BRENGEN WAREN REUSACHTIGE GEBOUWEN NODIG.

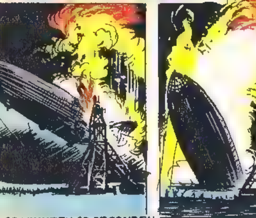
DIT BRITSE LUCHTSCHIP, DE R-101, MAAKTE IN 1930 EEN REIS NAAR INDIA. BOVEN FRANKRIJK KWAM HET IN SLECHT WEER, DOOK NAAR BENEDEN EN RAAKTE DE GROND. HET GEVAARTE RAAKTE IN BRAND. 46 INZITTENDEN KWAMEN OM. HET ONGELUK BETEKENDE HET EINDE VAN DE GROTE ENGELSE LUCHTSCHEPEN.

7 UUR 24 MINUTEN

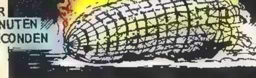

7 UUR 25 MINUTEN 16 SECONDEN

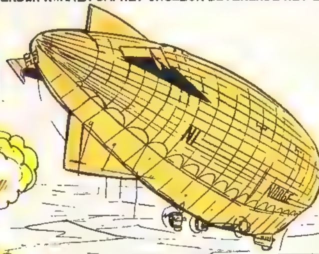
7 UUR 25 MINUTEN 22 SECONDEN

7 UUR 25 MINUTEN 40 SECONDEN

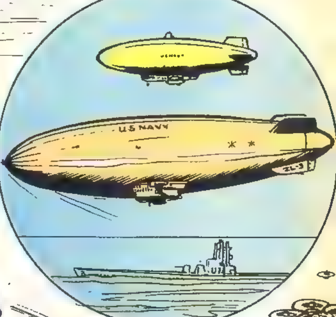

7 UUR 25 MINUTEN 50 SECONDEN

OP 9 OKTOBER 1936 KWAM HET DUITSE LUCHTSCHIP HINDENBURG NA EEN VLUCHT OVER DE ATLANTISCHE OCEAAN OP HET AMERIKAANSE VLIEGVELD LAKEHURST AAN. BIJ HET MEREN RAAKTE DE REUS IN BRAND. BINNEN 50 SECONDEN WAS DE 230 METER LANGE REUS VERTEERD. 37 MENSEN KWAMEN OM. DEZE RAMP BETEKENDE HET EINDE VAN HET ZEPPELINTIJDPERK.

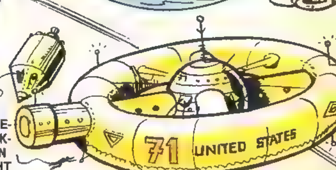
IN 1926 MAAKTE HET LUCHTSCHIP NORGE ONDER BEVEL VAN DE ITALIAAN NOBILE EEN VLUCHT OVER DE NOORDPOOL. AAN BOORD WAS DE POOLVORSER AMUNDSEN. ONDERWEG KREGEN DE MANNEN RUZIE. OP DE TERUGWEG KWAM DE NORGE IN MOEILIJKHEDEN. ALLES WAT NIET NODIG WAS, ZELFS DE POOLKLEDING VAN DE BEMANNING WERD OVERBOORD GEWORPEN. BIJ DE TERUGKEER BLEEK DAT NOBILE EEN ZWAAR MET GOUDDRAAD VERSIERD PAK BIJ ZICH HAD VOOR DE HULDIGING. NOBILE GING DAARNA OPNIEUW NAAR DE NOORDPOOL. HET LUCHTSCHIP HEETTE NU ITALIA. OP DE TERUGWEG VERONGELUKTE HET. BIJ HET ZOEKEN NAAR DE BEMANNING KWAM AMUNDSEN OM. NOBILE WERD GERED.

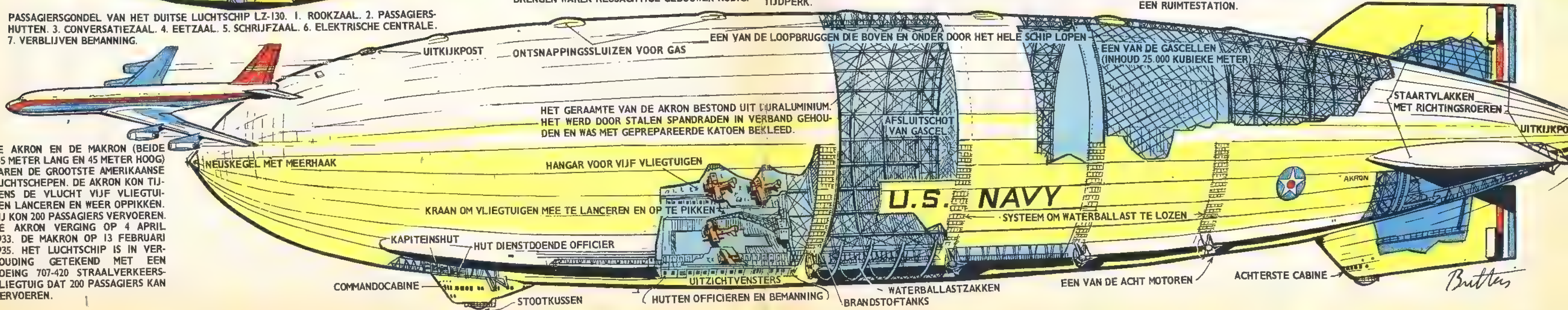
IN EN NA DE WERELDOORLOGEN HEEFT HET LUCHTSCHIP GOEDE DIENSTEN BEWEZEN BIJ DE BESTRIJDING VAN ONDERZEEËRS. DE GOOD-YEAR FABRIEKEN LEVERDEN SINDS 1917 ROND 300 LUCHTSCHEPEN AAN DE MARINE. HIERMEE ZIJN TOT 1942 ONGEVEER 407.000 PASSAGIERS ZONDER ONGELUKKEN VERVOERD. IN 1961 ZIJN DE LAATSTE VAN DEZE SCHEPEN (BLIMPS GENAAMD) BUITEN DIENST GESTELD.

DE AEREON (GENOEMD NAAR HET PRODUKT VAN DR. ANDREWS) ZAL WORDEN GEBRUIKT ALS TESTMODEL VOOR LUCHTSCHEPEN DIE GROTE VRACHTEN KUNNEN VERVOEREN, ZOALS GROTE RAKETDELEN.

ER ZIJN PLANNEN VOOR RUIMTESCHEPEN DIE ALS EEN KLEIN PAKKET MET EEN RAKET IN EEN BAAN OM DE AARDE WORDEN GEBRACHT EN DAAR WORDEN OPGEBLAZEN TOT EEN RUIMTESTATION.

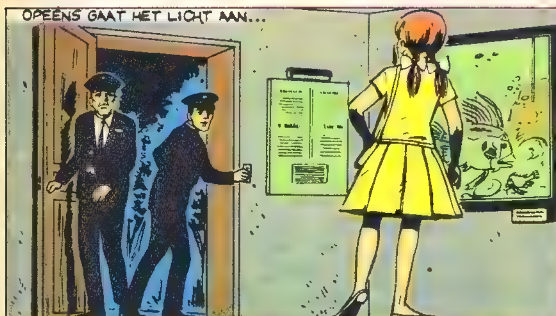

DE AKRON EN DE MAKRON (BEIDE 245 METER LANG EN 45 METER HOOG) WAREN DE GROOTSTE AMERIKAANSE LUCHTSCHEPEN. DE AKRON KON TIJDENS DE VLUCHT VIJF VLIEGTUIGEN LANCEREN EN WEER OPPIKKEN. HIJ KON 200 PASSAGIERS VERVOEREN. DE AKRON VERGING OP 4 APRIL 1933. DE MAKRON OP 13 FEBRUARI 1935. HET LUCHTSCHIP IS IN VERHOUDING GETEKEND MET EEN BOEING 707-420 STRAALVERKEERSVLIEGTUIG DAT 200 PASSAGIERS KAN VERVOEREN.

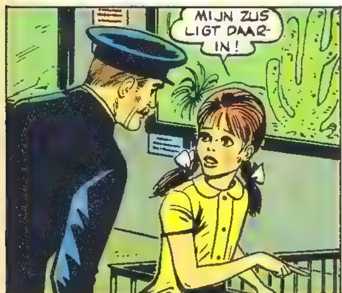
Nicole en Colette

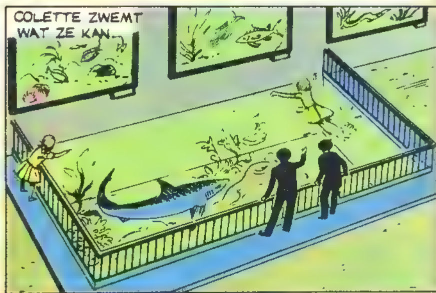
De koala en

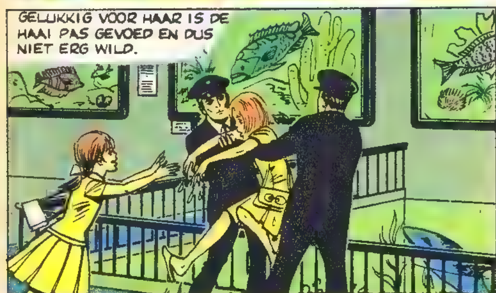

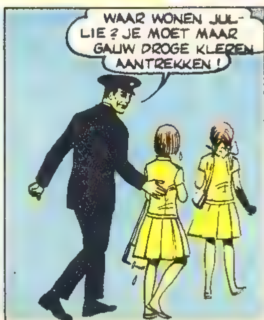

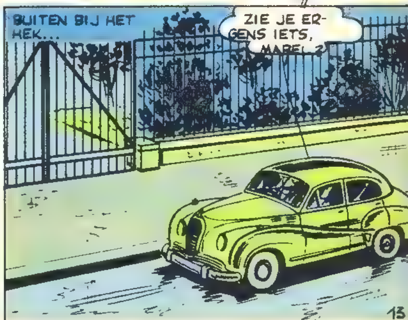

de orchidee

's Nachts in de dierentuin valt de tweeling van de ene verbazing in de andere. Voor Colette is dat letterlijk bedoeld.

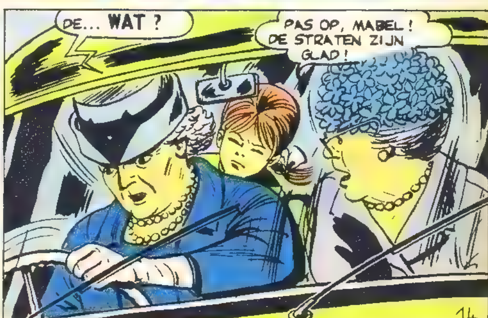

DE OPPASSER VERTELT IN HET KORT WAT ER VOLGENS HEM AAN DE HAND IS EN DE DAMES, GOEDE KENNISSEN VAN HEM, BIEDEN AAN DE TWEELING NAAR HUIS TE BRENGEN.

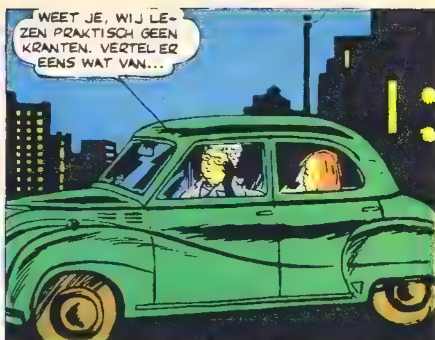

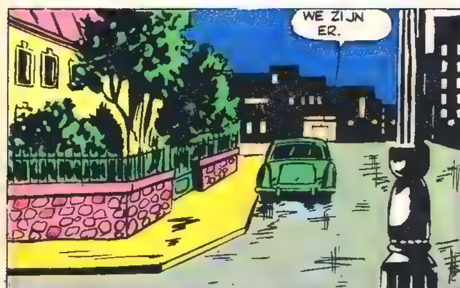

HET GAAT OM DE DIEFSTAL VAN DE KOALA ! HEBT U DAARVAN GEHOORD ?

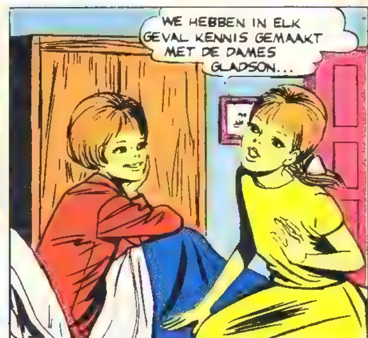

WEET JE, WIJ LEZEN PRAKTISCH GEEN KRANTEN. VERTEL ER EENS WAT VAN...

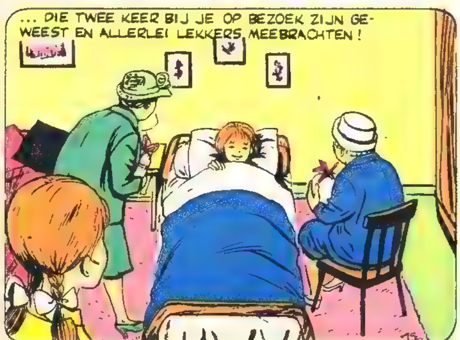

WE ZIJN ER.

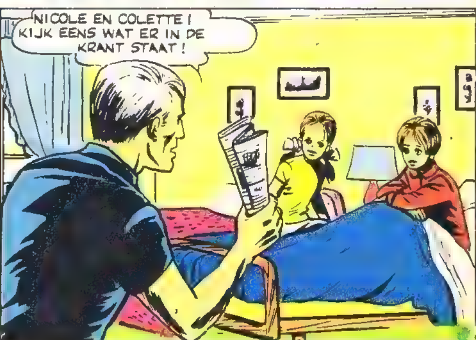

ENKELE DAGEN LATER...
MIJN VERKOUDHEID IS BIJNA OVER. GELUKKIG, WANT IK HEB EEN LAMME HAND VAN HET SNUITEN !

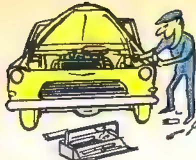

AANSTELSTER ! ALS JIJ NIET ZIEK WAS WAREN WE NU VEEL VERDER !

JIJ VERGEET DAT IK BIJNA BEN OPGEGETEN DOOR EEN HAAI ! BETEKENT DAT NIETS ?

WE HEBBEN IN ELK GEVAL KENNIS GEMAAKT MET DE DAMES GLADSON...

... DIE TWEE KEER BIJ JE OP BEZOEK ZIJN GEWEEST EN ALLERLEI LEKKERS MEEBRACHTEN !

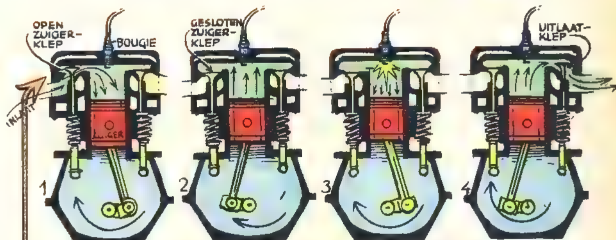

NICOLE EN COLETTE ! KIJK EENS WAT ER IN DE KRANT STAAT !

Hoe werkt een automotor?

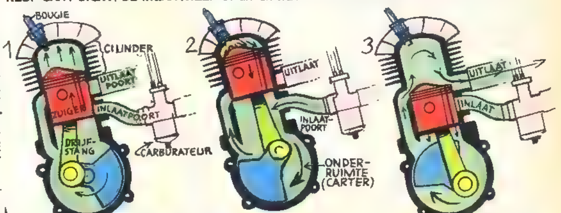

DE MOTOR IS DE KRACHTBRON VAN DE AUTO. DOOR HET OMDRAAIEN VAN HET CONTACTSLEUTELTJE WORDT EEN ELEKTROMOTORTJE IN WERKING GESTELD, DAT GEVOED WORDT DOOR DE ACCU. DEZE STARTMOTOR BRENGT HET SYSTEEM VAN OP EN NEER GAANDE ZUIGERS IN DE CILINDERS OP GANG. DEZE BEWEGING WORDT DOOR DE KRUKAS OMGEZET IN EEN DRAAIENDE BEWEGING, DIE VIA KOPPELING, VERSNELLING EN CARDANAS OP DE AS VAN DE ACHTERWIELEN WORDT OVERGEBRACHT DOOR HET DIFFERENTIEEL. MET INGESCHAKELDE VERSNELLING KAN MEN DOOR HET INDRUKKEN VAN HET KOPPELINGSPEDAAL DE MOTOR LATEN DRAAIEN ZONDER DAT DE BEWEGING WORDT OVERGEBRACHT OP VERSNELLING EN CARDANAS. DIT IS NODIG OM HET SCHAKELEN IN EEN ANDERE VERSNELLING SOEPEL TE DOEN VERLOPEN. DE VERSNELLINGEN ZORGEN ERVOOR DAT HET AANTAL TOEREN DAT DE WIELEN MAKEN IN VERHOUDING IS TOT DE KRACHT DIE DE MOTOR PRODUCEERT. DE KRUKAS DRIJFT BOVENDIEN VIA STANGEN OF EEN KETTING DE NOKKENAS AAN, DIE ZORGT DAT DE KLEPPEN OP DE CILINDERS BEURTELINGS GEOPEND EN GESLOTEN WORDEN.

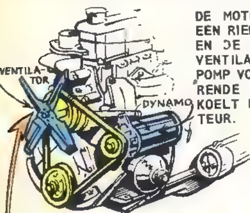

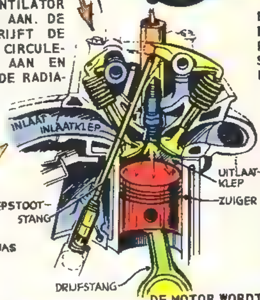
BIJ EEN VIERTAKTMOTOR GAAT DE ZUIGER OP EN NEER IN DE CILINDER. ALS DE ZUIGER NAAR ONDER GAAT, WORDT VIA DE INLAATKLEP VANUIT DE CARBURATEUR EEN MENGSEL VAN LUCHT EN BENZINEDAMP DE CILINDER INGEZOGEN (1). IS DE ZUIGER BENEDEN, DAN GAAT DE INLAATKLEP DICHT. GLIJDT DE ZUIGER NU WEER NAAR BOVEN, DAN WORDT HET GASMENGSEL SAMENGEPERST (2). STAAT DE ZUIGER IN ZIJN HOOGSTE STAND, DAN GEEFT DE BOUGIE EEN VONK AF. HET GASMENGSEL EXPLODEERT EN DE ZUIGER SCHIET NAAR BENEDEN (3). IS HIJ BIJNA BENEDEN, DAN GAAT DE UITLAATKLEP OPEN EN DE AFVALGASSEN WORDEN UITGESTOTEN (4). DE UITLAATKLEP GAAT DICHT, DE INLAATKLEP OPEN EN HET PROCES BEGINT OPNIEUW.

EEN TWEETAKTMOTOR HEEFT GEEN KLEPPEN MAAR POORTEN. BIJ 1 GAAT DE ZUIGER OMHOOG EN PERST HET GASMENGSEL SAMEN. ONDER DE CILINDER VORMT ZICH EEN ONDERDRUK DIE EEN VERS GASMENGSEL AANZUIGT. BIJ DE HOOGSTE ZUIGERSTAND DOET DE BOUGIE HET GASMENGSEL EXPLODEREN, DE ZUIGER GAAT OMLAAG EN PERST HET VERSE GASMENGSEL SAMEN (2). DE DALENDE ZUIGER MAAKT DE UITLAATOPENING VRIJ, ZODAT DE AFVALGASSEN ONTSNAPPEN, EN EEN TOEVOERKANAAL, ZODAT HET VERSE GAS DE CILINDER INSCHIET (3). DE OPGAANDE ZUIGER SLUIT DE UITLAATPOORT AF EN HET PROCES HERHAALT ZICH.

DE MOTOR DRIJFT DOOR EEN RIEM DE VENTILATOR EN DE DYNAMO AAN. DE VENTILATOR DRIJFT DE POMP VOOR HET CIRCULERENDE WATER AAN EN KOELT HET IN DE RADIATEUR.

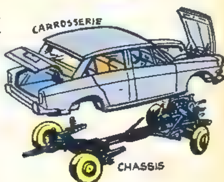

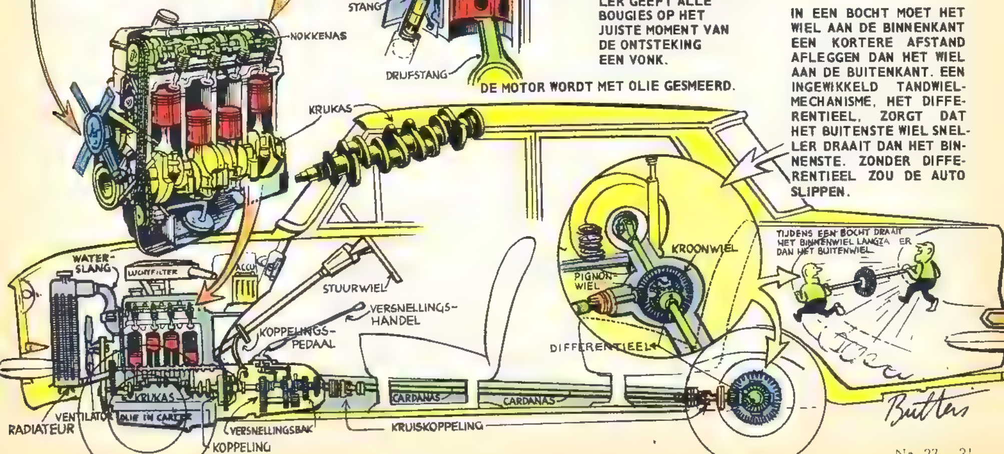
DE STROOMVERDELER GEEFT ALLE BOUGIES OP HET JUISTE MOMENT VAN DE ONTSTEKING EEN VONK.

DE MOTOR WORDT MET OLIE GESMEERD.

EEN AUTO BESTAAT UIT EEN CHASSIS, HET GERAAMTE, EN EEN CARROSSERIE, EEN OMHULSEL VAN PLAATIJZER.

IN EEN BOCHT MOET HET WIEL AAN DE BINNENKANT EEN KORTERE AFSTAND AFLEGGEN DAN HET WIEL AAN DE BUITENKANT. EEN INGEWIKKELD TANDWIELMECHANISME, HET DIFFERENTIEEL, ZORGT DAT HET BUITENSTE WIEL SNELLER DRAAIT DAN HET BINNENSTE. ZONDER DIFFERENTIEEL ZOU DE AUTO SLIPPEN.

Huckleberry Finns

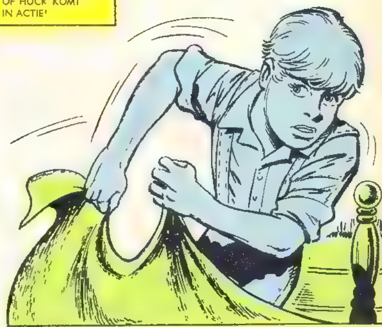

avonturen door Mark Twain

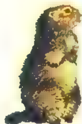

Himalaya-
gebergte
India

Dieren van de Himalaya

De beboste hellingen aan de voet van het kilometers hoge Himalaya-gebergte herbergen hier en daar zeldzame dieren zoals de reuzenpanda en het ziet ernaar uit dat er zich op de ongastvrije hellingen van het hooggebergte nog onontdekte dieren schuilhouden, zoals de verschrikkelijke sneeuwman of yeti, waarvan het bestaan nooit met zekerheid bewezen is, maar waarvan vele mensen beweren dat ze hem met eigen ogen gezien hebben. Op deze bladzijden hebben we een greep gedaan uit de fauna van dit gebied. Op de linkerbladzijde zie je hoe een sneeuwpanter een kudde takins besluipt. De sneeuwpanter is wat valer van kleur dan zijn familielid uit de tropen en heeft bovendien een dikkere vacht om zich te beschermen tegen de vaak lage temperaturen. Takins zijn schuwe hoefdieren, verwant aan geiten en antilopen. Ze hebben de panter nog niet opgemerkt, maar zijn veeleer beducht voor de kraagbeer, die achter een bamboebosje vandaan komt. Een kudde Himalaya-thargeiten kijkt op veilige afstand op de steile rotsen naar het tafereeltje. De kleine panda onderaan, ook wel katbeer genoemd, is wel een goede, maar niet zo snelle klimmer en houdt zich dan ook angstvallig verborgen in de struiken. Rechts op deze pagina zie je bovenaan een kambing-oetan of bosgems, een familielid van de takin. Hij varieert in kleur van blauwgrijs tot zwart en is een uitstekend klimmer. De welbekende reuzenpanda of bamboebeer leeft zoals zijn naam al doet vermoeden uitsluitend van jonge bamboescheuten. De los of lynx komt voor in lager gelegen gebieden. Hij is zo groot als een flinke wilde kat en jaagt in de bossen op vogeltjes en andere kleine diertjes. De marmot, niet te verwarren met de veel kleinere cavia of guinees biggetje, dat wel als huisdier wordt gehouden, graaft zijn hol in de rotsachtige hellingen en leeft van gras, wortels en kleine insekten. Het is een heel slim diertje en dat mag ook wel, want het heeft vele vijanden en geen enkel verdedigingsmiddel. De wolven van de Himalaya hebben een donkere, bijna zwarte vacht. De Aziatische steppekat of manoel is evenmin een diertje om zonder handschoenen aan te pakken. Evenals de sneeuwpanter is hij uitgerust met een dikke vacht en hij heeft een dikke, wollige staart. Hij voorziet in zijn levensonderhoud door jacht te maken op fluithazen, knaagdieren en hoenders. De jak ziet er woest en log uit, maar in werkelijkheid is hij vrij mak en beweegt zich verbazingwekkend handig over de rotsen. De Tibetanen houden jakken om ze te melken en als lastdier te gebruiken. De jak is voorzien van een dikke vacht met lange franjes.

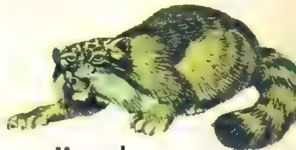

Bosgems

Panda

Marmot

Los

Wolf

Manoel

Jak

VRAGEN STAAT VRIJ

Wie heeft de tandenborstel uitgevonden en wanneer was dat?

Jan de Boer, Zaltbommel

De tandenborstel is een uitvinding van een zekere meneer William Addis. Hij deed die uitvinding in 1780 en waarschijnlijk is hij ook de eerste die van dit handige apparaatje gebruik gemaakt heeft. Tandenborstels kregen pas algemene bekendheid in de tweede helft van de vorige eeuw. Toch is tandverzorging veel ouder dan we misschien denken. Op afbeeldingen uit het oude Egypte en uit Griekenland is te zien dat men er zo'n vierduizend jaar voor het begin van onze jaartelling al het een en ander aan deed.

Hoe wordt puimsteen gemaakt?

Tonny de Vreede, Goes

Puimsteen wordt niet gemaakt, Tonny. Het is een vulkanisch gesteente dat bij de afkoeling, nadat er stoom en gassen aan ontsnapt zijn, poreus en licht van gewicht is geworden. Puimsteen wordt al vele duizenden jaren gebruikt. Men zegt dat de oude Romeinen het onder meer gebruikten om er zich mee te scheren. Tegenwoordig gebruiken we puimsteen onder andere voor het schuren en polijsten van hout.

Ik heb een paar postzegels gekregen waar Tannu Tuva op staat. Weet u waar dat land ligt?

Lies de Rijck, Mechelen

Tannu Tuva moet je zoeken in het noordwesten van Buiten-Mongolië, Lies. De laatste twintig jaar wordt dat land meestal aangeduid met de naam Tuva. Het is een onafhankelijke staat en het is iets groter dan Engeland.

Wanneer werd badminton voor het eerste gespeeld?

Rein Steenman, Zeist

Badminton werd het eerst gespeeld rond het jaar 1860. De naam van deze sport is afgeleid van de plaats waar men hem voor het eerst beoefende, namelijk op het landgoed Badminton, de residentie van de hertog van Beaufort in het Engelse graafschap Gloucestershire. Pas twintig jaar na het ontstaan van deze sport zijn er spelregels voor opgesteld.

Wie heeft de schrijfmachine uitgevonden?

Jan Stoop, Utrecht

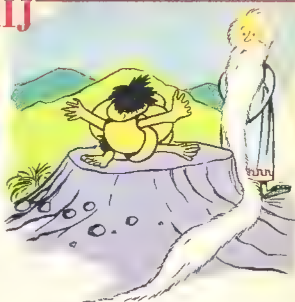
De oudste bekende schrijfmachine is vervaardigd door de Engelsman Henry Mills in 1714. Mills kreeg van koningin Anne patent op zijn uitvinding. In 1829 werd een modernere machine geconstrueerd door William Burt uit de Amerikaanse stad Detroit. Zijn machine stond bekend als de Burtmachine. Charles Thurber, ook een Amerikaan, bracht in 1843 een aantal verbeteringen in Burts uitvinding aan. De eerste typemachine zoals wij die kennen werd rond 1868 gebouwd door de Amerikanen Christopher Soles, Carlos Glidden en Samuel Soule. Deze machine kwam in 1873 op de markt. Het is wel duidelijk dat knappe koppen heel lang hebben gezocht naar een middel om machinaal te schrijven, maar dat er pas na vele pogingen een redelijk handelbaar apparaat uit de bus is gekomen.

Wanneer is de pyjama uitgevonden?

Riek Vreeswijk, Breda

Wanneer dat handige kledingstuk voor de nacht is uitgevonden kunnen we je niet precies vertellen, Riek. Het is zo dat ons woord pyjama waarschijnlijk komt van het Perzische woord *pa'ejama*, dat beenbekleding betekent. Hoogstwaarschijnlijk is de pyjama dus overgenomen van de Perzen, maar er wordt ook weleens beweerd dat hij uit Japan afkomstig zou zijn. In elk geval gingen onze voorouders in het midden van de negentiende eeuw van hun vertrouwde nachthemden en slaapmutsen over op de pyjama.

Is worstelen een sport van de laatste tijd?

Dick Merckens, Antwerpen

Nee, Dick, worstelen is geen sport van de laatste tijd, verre van dat. Volgens de deskundigen — en ze bewijzen dat aan de hand van afbeeldingen op oude graven en andere overblijfselen — werd er zo'n drieduizend jaar voor het begin van onze jaartelling al geworsteld. Er zijn bovendien aanwijzingen dat deze sport al voorkwam op de oude olympische spelen in Griekenland rond 700 voor Christus. Worstelen is altijd een belangrijke sport geweest in oosterse landen, vooral in Japan, dat wereldberoemde worstelaars heeft gekend zoals de reus Dewagatake, die rond 1920 triomfen vierde. Worstelen hoort met het gewichtheffen tot de krachtsport. Boksen hoort daar ook bij. Worstelen wordt onderscheiden in Grieks-Romeins worstelen, dat aan zekere regels is onderworpen, en vrij worstelen. Evenals bij het boksen treden op wedstrijden alleen worstelaars van ongeveer gelijk gewicht tegen elkaar op.

Kunt u mij iets vertellen over het kompas?

Michiel de Vilder, Brugge

Het kompas is een instrument, dat bestaat uit een horizontaal vrij draaiende magneetnaald, die steeds naar het magnetische noorden wijst. Uit de stand van de naald kunnen dus de andere windstreken worden afgeleid. De Chinezen schijnen al voor het begin van onze jaartelling met het kompas bekend te zijn geweest. In Europa wordt het voor de eerste keer in de twaalfde eeuw vermeld en pas een eeuw later beschreven.

Wat is neon?

Mark de Vries, Nijmegen

Neon (betekenis: het nieuwe element) is een edelgas, dat in 1898 ontdekt is. Het komt in kleine hoeveelheden in de dampkring voor. Neon wordt tegenwoordig gebruikt onder andere voor reclameverlichting. Het gas wordt in een buisvormige lamp gebracht, waarin het onder verlaagde druk door een elektrische stroom tot lichten wordt gebracht.

DE MAN VAN STAAL

TED, KEN EN ARCHIE DOEN NET OF ZIJ SAMENWERKEN MET DE ROBOTS VAN CEPHUS, DIE HEEL ZUID-AMERIKA AAN ZICH TRACHT TE ONDERWERPEN
MET HUN VLIEGENDE SCHOTEL NADEREN ZIJ NU EEN MILITAIR VLIEGVELD...

IEMAND MOET ALARM GESLAGEN HEBBEN! ZE GAAN HET LEGER VAN DE ROBOTS AANVALLEN!

WE MOETEN HEN TEGENHOUDEN VOOR DE ROBOTS ALLES VERNIELEN!

VLUG, ARCHIE! WE MOETEN HUN PLAN VERHINDEREN — IN HUN EIGEN BELANG!

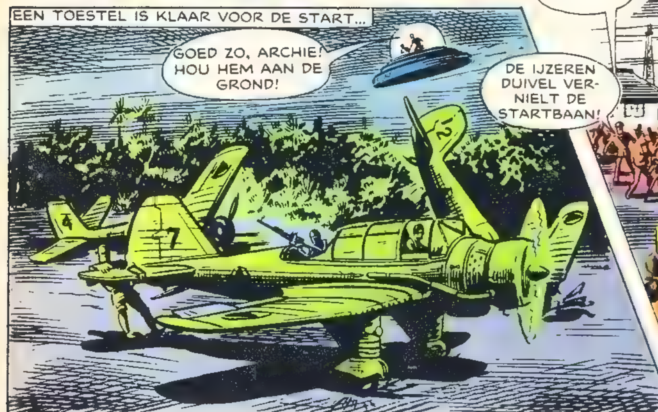
ONMIDDELLIJK DAAROP KOMT ARCHIE IN ACTIE.

ARCHIE, LAAT JE ZAKKEN!

CARAMBA! EEN VIJAND!

EEN GELUK DAT ARCHIE GEEN LAST HEEFT VAN KOGELS!

IK NEEM CONTACT OP MET DE VIJAND!

OPEENS...
AAYAHEEEEEEEEE!
TED, WAT IS DAT? ER GEBEURT IETS MET ARCHIE!

ARCHEEEEEE
IK HEB HEM NIET MEER ONDER CONTROLE! ZIJN MECHANISME IS STUK!
ARCHIE GAAT EROP LOS! ALLES GAAT ERAAN!
WAT IS HIJ IN VREDESNAAM VAN PLAN?

ACHTER HEM AAN! TERUG NAAR DE SCHOTEL! ARCHIE IS OP WRAAK UIT!
INTUSSEN DONDERT ARCHIES STEM:
VIJAND IN ZICHT! VERNIETIG DE GOUDEN MANNEN! DOOD AAN CEPHUS!

VLIEGTUIG VOORUIT! HET IS ONZE VRIEND DE ROBOT! HIJ KOMT VERSLAG UITBRENGEN!

ARCHIE ZAL DE ROBOTS VERNIETIGEN! DAT IS VOOR CEPHUS REDEN OM ONS ÉN DEZE STAD TE VERNIETIGEN!

Wie puzzelt er mee?

VISITEKAARTJE

R. E Z E K
L I M A

Welk beroep heeft deze meneer?

CIJFERVERSJE

11-5-13-3-12-9-1-3, 11-5-13-3-12-9-1-3, 21-5-5-13 2-6 16-3 15-5-5-20,

11-12-2-3-13 6-7-7-4 15-3-6-3-3, 2-8 15-3-10-7-7-4-16-3 10-7-9 11-5-5-4 1-3.

10-3-3-17 20-7-7-4 6-2-3-9 15-7-6-13, 10-7-6-9 2-8 16-5-3 1-3 13-3-3-6 8-10-7-7-16;

1-18 15-3-6-9 9-5-22-21 2-20-20-3-4-17 3-3-6 11-4-2-3-6-16 11-7-6 20-18, 21-5-5-4 1-3?

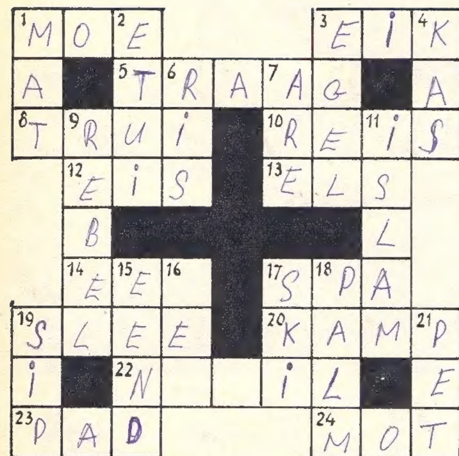
8-18-8, 2-6 20-18-6 21-7-6-16 21-3-15 2-8 6-5-5-9-1-3-17 11-5-5-4 1-5-19,

'8 21-3-15 5-5-8 10-7-9 15-4-5-5-16, 10-7-7-4-5-20 8-5-20 1-3 6-19 6-2-3-9?

21-3-15 1-3 7-12 5-6-9-15-3-9-3-6 3-6 14-2-6-13 1-3 11-5-5-4 20-18 12-2-3-11-3-4 16-7-7-4 21-5-5-13 2-6 16-3 9-7-8-8-3-6 1-3 12-2-3-16?

De cijfers hierboven stellen een versje voor; in plaats van letters staan er nu cijfers. Steeds hetzelfde cijfer voor dezelfde letter. Om het versje te vinden moet je de woorden opzoeken, die in de volgende zinnetjes door cijfers aangegeven zijn. De letters, die je dan gevonden hebt, vul je in het versje in.
Er zit een gat in de 14-5-5-12 van mijn schoen.
't Is al zo laat; vlug uitkleden maar en dan naar 15-3-16.
Wij eten aardappelen, maar in oosterse landen is 4-18-17-9 de hoofdschotel.
Die prachtige rozen zet ik in de kristallen 11-7-7-17.
Een uitgestrekt bos noemt men ook wel een 10-5-19-16.
Ik zeg nog geen ja; ik moet er eerst nog een 6-7-22-21-9-1-3 over slapen.
Duizend gram is een 8-2-12-5-13-4-7-20.

KRUISWOORD-PUZZEL

HORIZONTAAL:

1 Vermoeid
3 Boom
5 Langzaam
8 Gebreid kledingstuk
10 Tocht; uitstapje
12 Gestelde voorwaarde
13 Priem
14 Hoog aanzien
17 Korter woord voor spade
19 Voertuig zonder wielen
20 Legerplaats
22 Niets
23 Wandelwegje
24 Schadelijk insekt

VERTICAAL:

1 Vloerbedekking
2 Opbergmapje voor potloden enzovoort
3 Stekelig diertje
4 Glazen bouwsel waarin planten gekweekt worden
6 Rij; reeks
7 Oppervlaktemaat
9 Opstandeling
11 De mohammedaanse godsdienst
15 Zwemvogel
16 Koor in vroegere toneelstukken
17 Lange, smalle sneeuwschaats
18 Tropische boom
19 Bedrukt; teleurgesteld
21 Hoofdbedekking

SPREEKWOORDRAADSEL

KERSPENSIVIER
ZLWIJNZEGSID
UGO

Hier had een spreekwoord moeten staan, maar de letters van elk van de zes woorden zijn door elkaar geraakt en daarna zijn al die verwarde woorden nog aan elkaar geplakt ook. Het ziet er zo wel wat vreemd uit, maar misschien kunnen jullie dit toch wel oplossen.

PUZZEL-SOMMEN

Weer eens een „cijferwerkje", dat je niet op de gewone manier kunt uitrekenen. Toch is het niet moeilijk, als je maar precies doet wat er gevraagd wordt. Je zoekt in de omschrijvingen de woorden op en je trekt er telkens de aangegeven letter af, zodat je allemaal lettergrepen overhoudt. Elk groepje van vier lettergrepen moet dan een groot woord vormen.

LANGZAA

(1—m)+(2—s)+(3—r)+(4—t) = gebergte

(5—f)+(6—k)+(7—n)+(8—k) = rivier in Zuid-Amerika

(9—k)+(10—p)+(11—t)+(12—r) = rozentuin

1 Traag van begrip
2 Niet bevestigd
3 Ijverig insekt
4 Linnen huis
5 Klaar
6 Gedwee
7 Hemellichaam
8 Achterste deel van de hals
9 Kledingstuk
10 Vruchtenat
11 Rijtoer
12 Uit suiker gestookte sterke drank

OPLOSSINGEN
VAN DE PUZZELS UIT HET VORIGE NUMMER

Kruiswoordpuzzel

EST ALT
K T V I R
ARE L PRO
MEE AP AN
EELT ROND
R ORE DE
SPUIT
LUI OOG
KOREN
TZ PAN R
ROSE TWEE
EN NL ARK
IER O ZEE
NIJ T I L
SPA AGA

Vergelijking

STAAL = METAAL

Verborgen vogelnamen

1 lijster (veel *ijs te* rekenen); 2 taling (heeft *al ingezien*); 3 arend (*spar en de*).

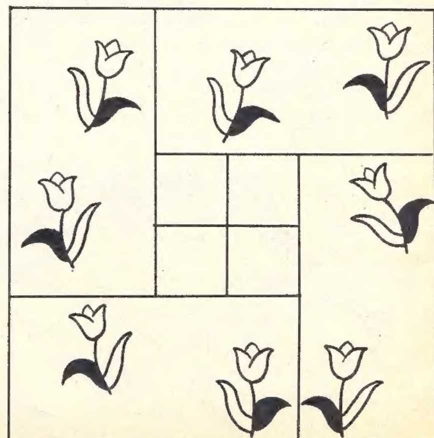
Visitekaartje

CONDUCTRICE

Optelsom

SNIK + HEET = SNIKHEET

Tulpenpuzzel

DORIEN KNAPT HET OP

Dorien en haar vrienden zijn op weg naar de ijscoman. Haar broer Flip botst per ongeluk tegen iemand aan...

Voor Nederland: Redactie en administratie: Nassauplein 3, Haarlem. Abonnementsprijs: 30 cent. f 3.90 per kwartaal (13 nrs.). Losse nummers: 40 cent.
Voor België adres: N.V. Tijdschriften Uitgevers Maatschappij, Van Schoonbekestraat 36, Antwerpen. Prijs: 5 frank.
Bij betaling van abonnementsgeld: postrekening 682400 t.n.v. Sjors van de Rebellenclub, Haarlem. A.u.b. vermelden: abonnement per post of per bezorger.